

stovala; ali napravili so dve žagi, ki sta kostali 130.000 K. Les se ni pravilno rezal, se ni mogel prodati in je segnil. Do konca l. 1905 izplačevala je posojilnica za to graščino 467.000 K; dobila ni nič nazaj in ta svota tudi ni bila zemljiškoknjižno zavarovana.

Švindlerije.

Da bi vse te napake v javnosti prikril, prišel je Hudnik slepariti in mu je pri temu posojilnični uradnik Rogel radovoljno pomagal.

Prvaški „revizor“.

Ko je Hudniku slaba predla, obrnil se je na direktorja celjske „Zadružne zveze“ Franca Jošt. Ta nepošteni prvak bil je v „Zadružni zvezi“ vsega mogočen. Nikdo mu ni na prste gledal. V predstojništvu „Zveze“ je sam sedel, nadalje še goriški Vošnjak in dr. Vrečko iz Celja. Predstojniki l. 1910 sploh vedeli niso, daje „Glavna posojilnica“ tej „Zadružni zvezi“ čez 300.000 K dolžna. „Revizor“ Jošt je imel 7200 K letne plače. Pustil si je še visoke provizije izplačati in je dr. Hudniku potem denarna sredstva priskrbel. Kot revizor imel je namreč na posojilnico veliki vpliv. Zanimiva sta v tem oziru pisma, ki sta si jih pošiljala Hudnik in Jošt. Joštove provizije so znašale velikanske svote; denar se je pošiljal na naslov Joštove žene. Jošt je tudi Hudniku obljuboval, da bode še druge posojilnice v „zvezo“ spravil. Kot revizor je torej Jošt posojilnice naravnost zapeljal, Hudnik pa jim je potem kase izpraznil. „Glavna posojilnica“, pri kateri so prvaki žrli in žrli, prišla je v vedno večje dolgove. Jošt je zapeljal celo vrsto posojilnic, daso dali „Glavni“ denar. Prve sta bili posojilnici v Zagorju in Dobrivesi. Jošt je v Zagorje pisal, da je za posojilnico vedno dobro, ako ugotovi želji revizorja (!). Na ta način je denarje posojilnic h „Glavni“ spravil.

Nove sleparije.

L. 1907 narastel je dolg dr. Hudnika in tovarišev na 1.151.000 K in tudi dolgovi Pavšlarja, Megliča in Turka so postali vedno večji. Zdaj so pričeli z novimi sleparijami. Izdali so okrožnico, v kateri so obljubovali posojilnicam višje obresti. Tako sta se dali zlasti posojilnici v Zgornji Radgoni in v Trzinu zapeljati. Tudi posojilnica v Žalcu je imela

pri „Glavni“ vloge in ima še danes 62.000 K za zahtevati. Ravnotako sta se dali posojilnici v Braslovčah in na Vrankem opehariti; prva ima 44.000 K, druga pa celo 102.000 K zahtevati. Nadalje je posojilnica v Laufenau svoj denar, ki ga je imela pri posojilnici v Konjicah, dvignila in ga dala „Glavni“; zdaj ima še 10.000 K zahtevati. Istotako se je go-dilo s posojilnico v Vojniku. Posojilnica v Neuhausu na Koroškem je bila tako neumna, da je par mesecev pred polomom „Glavni“ 9000 K izročila; posojilnica v Dornegu pa 10.000 K. Tudi posojilnica v Dolu pri Hrastniku se je dala oslepariti. Neposredno pred polomom je vrgla še posojilnica v Kranju „Glavni“ 20.000 K v žrelo. Modrijan prvaški advokat dr. Brumen v Ptuj posljal je 19. decembra 1910 dve knjižici „Ljudske posojilnice“ v Ljubljani za 11.486 K, da se denar dvigne in v „Glavni“ naloži. „Glavna“ je imela takrat že plačila ustavljena; ali vkljub temu sta Rogel in Hudnik denar vzela in dr. Brumenu knjižico „Glavne“ poslala, ki seveda niti počenega groša ni vredna.

Za svoj žep

so pa gospodje le skrbeli. Vkljub temu obupanemu položaju so namreč 6% dividende za lastnike deležev plačali. Tako so Hudnik, Pavšlar in Predovič še vedno profitirali.

Vbogi delavci!

Za to švindlersko posojilnico se je delalo v slov. časopisih velikansko reklamo, katere se je tudi v Ameriki znani Sakser udeležil. Ta narodnjak je krvave krajcarje američanskih rudarjev zbiral in „Glavni“ pošiljal; Sakser se je mastil, knapi pa izgubijo brčkone svoj denar.

Kdo je dolžan?

11 velikih narodnjakov je vzelo iz „Glavne posojilnice“ več kot 3 milijone kron; med temi so zlasti Hudnik, Meglič, Predovič in Turk, sami stebri Hribarjevega narodnjaštva.

Ponarejene bilance.

Tako je ta posojilnica koristila le dr. Hudniku in njegovim prijateljem. Že l. 1903 niso bile bilance pravilne. Pozneje so pa narodnjaki bilance naravnost ponaredili. Bila je to navadna sleparija! Jošt je na neverjetno zviti način ljudem pesek v oči trosil. Imel je dva

konta, enega za poštene ljudi, drugega pa sleparje! Celjski Rebek vè v tem oziru stvari poročati.

Cene akcije.

Ta narodni revizor svoje sleparije ni s v bedi. S prisleparjenim denarjem kupil namreč akcije prvaške pivovarne Žalec-Laschi. Obtožba označi potem še celo vrsto sleh poneverjenj, ki so jih zakrivil dr. Hudnik. Jošt in Rogel. Prič je 106 in bode razp več dni trajala. Poročali bomo o nje natan

(Naprej pride!)

Volilci, pozor!

Kmetijski kandidat L. Kresnik priredi

v nedeljo, 11. junija 1911

sledeče

volilne shode

ob 8. uri zjutraj v Peklu v hotelu Mahor pri Poličanah;

ob 3. uri podolone v Cvetkovcih pri Mariboru v gostilni „Seli“;

ob 7. uri zvečer na Teznu pri Mariboru.

Pridite vsi!

Nič ni boljšega

za hitro prireditev jako okusne goveje juhe kot

MAGGI JEVE

kocke za govejo juho

à 5 vinarjev.

MAGGI'jeve kocke za govejo juho so čista, najboljša goveja juha, v trdi obliki in vsebujejo tudi potrebno sol in dišave.

Prave samo z imenom MAGGI in z varstveno znamko zvezdo s križcem.

391

0 denarju.

Kovinski denar se kakor znano, prav hitro obrabi. Zato se v vseh državah zlasti vrednejše čez nekaj let iz prometa potegne in zopet razstopi ter za novi denar porabi. Zlasti se to na Angleškem dela. Naša slika kaže taki prizor v Londonu. V velikanskih posodah se denar raztopi; na malih vozičkih pripeljejo obrabljeni denar. Slika bode naše čitatelje gotovo zanimala.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

naročil? Ako ne, stori to takoj!

„Štajerca“

Ali si se že na

Einschmelzen alter Münzen in der englischen Münze

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Vsakdo naj gre pogumno voliti.

Volilni boj.

Zaupniki pozor!

Vedno bližje prihajajo volitve. V števanje dejstvo, da je treba z vsa močmi delati! Držite se zlasti sledenavodil:

1. Agitiraj od volilca do volilca naše kandidate!

2. Pomisli naprej, da moraš 13. junija (torek dan sv. Antona) voliti in glej, da bodejo tudi tvoji mišljeniki ta dan za volitev prosti.

3. Na volišče vzemi seboj legimacijo in volilni listek, kar dobiš občine. Ako tega še zadnji dan volitvijo nimaš, pojdi takoj na občino in zahtevaj to.

4. Pri volitvi oddaj le volilni stek, na katerega si natanko ime, in domovje našega kandidata napis. Legitimacijo pa shrani, ker se jo b pri ožji volitvi rabilo.

hajanje.
ga pa za
zira lepe
ni storil
tupil je
Laškitrč,
slučajev
Hudnik,
razprava
natanko.

di
e:
horio
Maribor
boru.

or!
Vpo-
semi
dečih
ca za
šiti
Pad.)
i so-
ti.
egiti-
š od
pred
čino
i li-
stan
isal.
bode

6. Mlačne in nezanesljive spremljaj
na volišče, da ne bodejo nasprotniki
manje vplivali!

6. Vsako nasprotniško sleparijo
nam takoj naznani in piši nam tudi,
kako stoji v tvoji občini stvar.

*
Prvaške posojilnice so skoraj vse v veli-
kanskem polomu. Zdaj so sicer državnoborske
volitve in javnost se vsled tega za te polomjene
zarode ne briga. Ali po volitvah bode stvar zo-
pet važnejša postala. In marsikateri volilec, ki
bode v svoji zaslepljenosti dne 13. junija svoj
glas še za prvaškega kandidata oddal, praskal
se bode pozneje za ušesmi in bode gledal, kje
je njegov denar. Prav klavrno stoji zdaj
prvaška „Zadružna zveza“ v Celju. S
to čudovito „Zadružno zvezo“ imela je
tudi slovenska posojilnica v Braslov-
čah opraviti. Ta posojilnica vložila je zdaj proti
„Zadružni zvezi“ tri tožbe, vsako za 5000
kron. Torej „Zadružna zveza“ v Celju po-
sajinca v Braslovčah niti teh 15.000 kron pla-
titi ne more ali noče. Takšno je prvaško
gospodarstvo v posojilnicah. In taki posojilni-
čarji se potem vsiljujejo za odrešenike sloven-
skega ljudstva! Taki ljudje hočejo biti za po-
slance izvoljeni! Mi pravimo: kakor gospo-
darijo prvaki doma, tako bi gospo-
darili tudi na Dunaju. Zato proč z
njimi!

Volilni okraj št. 24

Maribor (levi breg). Sv. Lenart, Zgornja
Radgona, Ljutomer voli:

Franc Girstmayr

veleposestnik, Leitersberg.

*
Iz Senarske pri Sv. Trojici sl. gor. (Roškar
slovenskega kmeta?) Ako bi Roškarjevi
sedaj tudi k nam hoteli priti in si tukaj
koristi njegovega dela, bi se mu ravno
zahvalili, kakor mi in bi ga poslali na
ško ovce pasti. Zelo žalostno nas je zadelo,
ker je ravno sedaj Pesnica izstopila in poblatila
najboljše in najlepše travnike. Marsikdo bode
rekel, kaj je temu Roškar kriv? Saj ni on dežja
naredil, saj še drugega nič ne naredi. Vendar
pa je on tega kriv, kajti on je pomagal deželni
zbor razbiti in tako naredil, da se je regulacija
Pesnice ustavila. Ker je Pesnica v gornjem teku
je regulirana, pride voda zelo naglo in tukaj

pri nas pa, kjer se potok zvija kakor kača, se
ustavlja, gre prek in uniči našo največje upanje.
Roškarju je bilo to vedno deveta briga, ker
njemu ni more njegov zaslužek vzeti, on se le
briga ako ni na vsakem stranišču itd. slovenski
napis. Mi pa, kateri moramo zaradi njegovega
ničvrednega dela škodo trpeti, mu bomo 13.
junija že pokazali, ker malo bode takih tepcov,
ki še bi njega volili. Naj laže v nedeljo v kloštru
kolikor hoče, ta Roškar, teh resnic ne more
vtajiti!

Slemen. Volitve so blizu in klerikalci zdaj
nesramno agitirajo. Oni se bojijo in rijejo kakor
krt v črni zemlji. Res je, prav neumne bi nas
radi imeli, ker le tedaj nas še lažji izrabljajo.
Kakor pivke so na našem truplju in izsesajo
našo zadnjo kapljico krvi. Ker pa med nami je
že katerih svobodnomislečih, tudi nas hočejo
pod svojo komando dobiti; zato tako strašno
rogoviliho, da je grdo, tako strastno, kakor je le
takim ljudem mogoče, kateri so brez značaja.
Čisto popolnoma so gotovi vbogi kmetji pod
komando črnosuknježev, in ne smejo svojo misel
imeti. Naš kandidat je gospod Girstmayr,
posestnik v Leitersbergu. Veliko let je bil Roškar
naš poslanec; mi vprašamo odkritosrčno, kaj je
za nas dobrega dosegel? Je le enkrat k nam
prišel, ko je bil izvoljen? Ne enkrat se ni bližal!
On ima tudi popolnoma prav, ker nič ni storil
za nas, zato se tudi ni bližal. Gosp. Franc
Girstmayr je pa povsod na vsakem shodu
tudi obljubil, če bode izvoljen, bode večkrat
med volilce prišel, in tamkaj poslušal, kar
ljudstvo želi. Tako je prav! Če bode blaz v
naših vinogradih, bode nam pomagal, če bode
katera druga nesreča, se bode za nas potegoval.
Do zdaj nam ni bilo mogoče, ker Roškar se ni
pustil videti. On se tudi za nas popolnoma nič
ni brigal. Izvoljen je bil, kjer je na komando
dr. Korošca vse storil, je bil zagotovljen, pa
bode zopet izvoljen, ker dr. Korošec in drugi
farji tako hočejo imeti. Klerikalec še ni nikoli
kaj dobrega storil za kmeta. Kmet je le za to
tukaj in za to dober, da se klerikalci mastijo.
In bolj neumen je kmet, bolje gre klerikalcu.
Mi hočemo tudi za nas nekaj dobrega doseči,
zatorej moremo voliti poslanca, kateri naše te-
žave pozna, kateri tudi za nas deluje, brez da
bi moral pod komando dr. Korošca stati. Ta
svobodni kmetijski kandidat je le Girstmayr
Franc; to ime bomo tudi na volilni listek
pisali. Velika sreča bi bila za nas, če bi bil
obče spoštovani posestnik Franc Girstmayr
naš poslanec.

Sv. Križ ob Mariboru. Tudi tukaj pri nas
se ljudstvo malo drami, če je tudi naša občina
znana kot črna. Volilci so sicer veliko za našega

0 našemu cesarju.

Die Villa Hermes in Lainz.

Zopet in zopet prihajajo v časopisje vesti o zdrav-
stvenem stanju našega vladarja Franc Jožeta. V zadnjem
času se je zopet mnogo o tem pisalo. Vendar pa se od
oficijelne strani poroča, da so vse tozadavne vznemirljive
vesti petirane in da je cesarjevo zdravje povsem zado-

voljivo. Kakor znano, bil je cesar dalje časa na svojem
gradu Gödöllő na Ogrskem. Zdaj bode pa dalje časa v
vili Hermes v Tiergartenu v Lainzu prebival. Naša slika
kaže to krasno vilo.

kandidata, pa se le bojijo črnosuknjeza. Obče je
pri nas znano in pri nas je tudi tako v občini,
da le tisti kaj doseže, kateri je popolnoma pod
komando naših klerikalcev. Drugi, kateri ima
svojo misel, kateri svobodno deluje na svojo in
bližnjemu v korist, tisti nič kaj ne velja pri
njih, in blagor občine ni dosežen, tako, da za
take bi bile le postave da mora davke plačati
druge pravice pa nima. Studno in grdo je, in
vsakemu med nami, kateri ima lastne misli, se
nemarno in grdo dozdeva, da Krajncu velepo-
sestniku Perkoju niso dovolili krčmo v Šober-
hofu. Tako le delujejo klerikalci, kjer imajo
večino. Če ne brusi kolena v župniji, takoj se
mu vsaka pravica odpove. Mislimo tudi, da g.
Perko svojo pravico bode dosegel, pa tamkaj
gotovo, kjer črnosuknježi ne komandirajo. Leta
1907 so se za gospoda Ploja potegovali za kandi-
data na ptujskem polju. Na komando farjev je
bil tudi izvoljen. Kjer se pa mu je nemarni
način teh klerikalcev studil in ga je bilo sram,
na vse glasovati kar je dr. Korošec komandiral,
zategadelj ga zdaj nič več nehoje kot poslanca
imeti, in tudi ni več kandidat. Takoj je razvidno,
da le takega marajo, kateri je popolnoma v
sužnosti črnuhov. Ker pa klerikalec nima za
reveža, kmeta, delavca, obrtnika srce, tako ob-
žalujemo, da je še tak moč najdeti, kateri v
svoji neumnosti glasuje za Roškarja. Tudi za
našo klerikalno občino ni nič storil. Samo da
je prišel na shode in je nam povedal da hoče
poslanec postati. Za nas kaj delati, to mu je
bila deveta briga. Naš knezoškof je izdal pa-
stirsko pismo, v katerem priporoča volilec, da
naj le krščanskega in neomadeževanega kandi-
data volijo. Če tukaj niso mislili na Roškarja!
On je omadeževan. Za skrivjo omadeženega človeka
mi nočemo glasovati. Čisti morajo biti misli in
djanje. Taki mora biti naš poslanec. Svoje misli
imeti, ne vodo napeljati farjem, da še bolj
mastno plačo dobijo. Poslanec tudi mora za nas
delovati, in ta moč je le gospod Franc Girstmayr.
Živijo Girstmayr, na svidenje 13. junija!

Rošpoh, dně 4. rožnika. (Volitve). Gospod
Girstmayr Franc je imel shod v Kamnici.
Cunja „Sl. Gospodar“ je nesramno lagal črez
shod. Očital je namreč, da udeležilo se je med
drugimi 2 komandirana viničarja, 3 zidarji in
2 tesarje, 2 hlapca itd. Mi vprašamo, smo
mi vbogi delavci nič na svetu? Ne
veljamo nič? Mi smo sicer taki kateri imajo
svojo misel, in nismo podložni klerikalcem. Kot
volilci mislimo imamo pravico, da tudi mi se
udeležimo shoda in hočemo poslušati poštenega
kandidata. Mislijo klerikalci z cunjjo vred, da k
shodu le smejo priti sužniki, klerikalec in far,
mežnarji, špricani študenti in taki kateri so že
kašo pihali? Žalostno bi bilo, če klerikalci bi
popolnoma vladali, vbogo ljudstvo potem! Grda,
črna laž je tudi to, da 2 viničarja sta bila ko-
mandirana, kakor cunjar piše. Viničarji so prišli,
brez da bi kateri komandiral, prostovoljno. Mi
dobro vemo, kaj je nam storiti. Mi nočemo
špricanega študenta poprej prašati, če smemo k
shodu ali ne; ta je še preveč moker za ušesami
in pod nosom. Cunja tudi piše, da so cigana
na cesti vlovili. Eden udeleženec tega shoda je
nekega zelo poštenega gospodarja prašal, če se
bode shoda udeležil. „Sl. Gospodar“ pa to reč
obrne, in laže, da tudi nekega cigana, katerega
so vlovili na cesti, so pripeljali na shod. Sram
takemu poročevalcu, da vbogega kmeta
kot cigana imajo. Ker vemo te laži, si
moramo misliti, da je vse drugo laž. Kaj pri-
nesejo laži čez poštenjaka Girstmayrja, Kresnika,
Orniga itd. Zagotovljeni smo zdaj še bolj kakor
poprej, kaj vse klerikalne cunje za laži pri-
nesejo; posebno ta slučaj je zelo podučljiv in
nam pove kje je laž doma. 13. junija bomo
mi neodvisni delavci, kmeti, viničarji itd. kot
trpini glasovali za velepoštenega g. Girstmayr
Franca in vemo dobro, da s tem le dobro za
našo družino in vse storimo. Velika veselost bi
za nas bila, če bi bil izvoljen kot poslanec g.
Girstmayr, kateri je pravičen, naše razmere
dobro pozna in ima tudi za nas srce in bo tudi
za nas deloval, ne samo kimal kakor Roškar...

Iz Jelovca se nam piše: Kakor v časnikih
smo brali in kakor je obče znano, lažejo kleri-
kalci da je groza. Posebno sedaj v času volitev,
se hočejo le laži koncu postaviti. Z lažnjivimi
besedami hočejo tudi zdaj pri volitvah mandate

Volitev je tajna; nikdo ne kaži listka!

in so ga
cej nevar
žene mad
pri zadnji

...mi in
...Pisek
...tako
...Pisek
...kar je
...rikalna
...Ona
...nikom
...volijo.
...a Kre

6

10ž!

volišče,
ga po-
mi fra-
lilci, in
d okoli
itika
ščiao
trani in
gospo-
a imeti
d poli-
za go-
lvokat,
oročajo
udstval
shodih
m po-
a po-
iz po-
a bi le
oročajo
30 let
okraj-
mu jih
izjavil,
voljen.
a o ma
slarje
netje

še po-
ajnega
mesta
zbor-
nega z
okoli
ovil in
e poln

as pe-
meniti
dela:
okrajni
(med
tli so
s pa-
pozor-
a pro-
jereji.
mo se
glejmo
stove,
katere
se je
lo in
azven
nig
čelnik
o sil
nima
a ima
težela

glavne
zvršil:
Cesta
kička
bara-
sterje
5 km
ron
metje
nih
bara-

seveda nimajo časa, da bi se za take stvari brigali. Ko je zadnjič v ormožkem okraju toča vse pobila, so se slovenski poslanci skrili, da bi jim ne bilo treba za ljudstvo delati. In tako tudi zdaj. Na volilnih shodih hujakajo in vpijejo, za vboge prizadete kmete pa se ne brigajo...

Pač pa se naš velezasluženi Ornig briga! Takoj ko je o povodnji Pesnice izvedel, poslal je g. Ornig na c. k. namestnika v Gradcu sledeči telegram:

„Ekselenci namestniku grofu Clary, Gradec. — Tri dni sem preplavlja čez bregove stopila Pesnica v svojih nereguliranih delih vse travnike Pesniške doline in pokvari kmetom vso krmo. Prosim nujno za občine Mezgovce, Sallmansdorf, Brückeldorf, Dornava, Juvance, Destination, Pacing, Ločič itd. takojšnje navedbe, da se ceni prizadeto škodo in da se popusti davke ter da podpore. Jožef Ornig, deželni poslanec in okrajni načelnik.“

Upati je, da bode c. k. vlada Ornigovi želji takoj ustregla in nesrečnim kmetom pomagala. Slovenski poslanci naj se sramujejo, da se prav nič za ljudstvo ne brigajo. G. okrajnemu načelniku Ornigu pa gre najiskrenejša hvala. Bog mu povrni njegov trud za naše ljudstvo!

Hofrat dr. Ploj je sam na raznih shodih očitno in jasno izjavil, da pod nobenim pogojem več ne kandidira. On torej neče biti več za državnega poslanca izvoljen. To je tudi razumljivo. Hofrat Ploj je avanciral za senatnega predsednika in je dobil gotovo od vlade migljaj, da naj ne kandidira več. Drugače ni dejstva razumeti, da je Ploj odstopil od kandidature, ko je vendar svoj čas grozovito na mandat visel. Nam je to ednako! Ali prvaški dohtarčki ne mirujejo in nekateri slovenski učitelji jih v tem oziru podpirajo — Ravno tisti učitelji so to, ki so pred 4 leti izdali proti Ploju letak, v katerem so ga osebno na najhujši način napadali. Čudni so nazor gotovih prvaških gospodov... No, ljudstvo se od teh mladih ljudi ne da več farbat. Ljudstvo ne veruje več vsakemu fantičku, ki se repenči kakor petelin na gnoju, kije pa doslej le svojo nesmožnost dokazal. Prvaški advokati naj se brigajo za svoje ekspanzarje, prvaški učitelji pa za svojo službo. Kmetje in obrtniki in delavci pa si bodejo sami svojega poslanca izvolili. To je naše stališče! Za nas je veljavna beseda Ploja samega. On je rekel, da pod nobenim pogojem več ne kandidira! Kdor bi torej dr. Ploja volil, pomagal bi pravzaprav le nevednemu „pšelarju“ Brenčiču... Zato pa volilci, vsi na delo za edinega našega kandidata, okrajnega načelnika Jožefa Ornig! On mora biti izvoljen!

Veliki volilni shod v Ptuj se je vršil preteklo nedeljo dopoldne na vrtu „Vereinshausa.“ Prišlo je več sto volilcev iz ptujskega in deloma ormožkega okraja, tako da je bil prostorni vrt napolnjen. Vse večje občine tega okraja so bile zastopane. Mnogo volilcev iz cirkovske občine se je pripeljalo z vlakom. Posebno mnogobrojno pa so prišli tudi možje iz Pobreža in sploh šentvidske fare. Zborovanje je bilo jako lepo in dostojno. Deputacija kmetov šla je pred zborovanjem k okrajnemu načelniku g. Ornigu in ga je povabila na shod. G. Ornig se je vabilu tudi odzval in ko je prišel, so ga zbrani volilci z glasnimi „živio“-klici pozdravili. Shod je otvoril g. Leopold Slawitsch s prisrčnimi besedami; pozdravil je zlasti okrajnega načelnika Orniga in zbrane volilce. G. oskrbnik Rudl predlagal je potem za predsednika župana iz zgornje Pristove g. Merkuša. Ta je bil tudi ednoglasno izvoljen. Na to je dobil naš urednik g. K. Linhart besedo. Raztolmačil je v živahnih besedah veliki pomen letošnjih volitev in dokazal, kako so češki in slovenski poslanci vsled svoje brezvestne obstrukcije vsako gospodarsko delo v državni in deželni zbornici onemogočili. Delalo se je le za gotove posamezne stanove, za kmete, delavce in obrtnike pa ne. Tako je prišlo ljudstvo v vedno bolj žalostni položaj. Davki so se vsako leto zvišavali, kmete pa se je preziralo, ravno tako obrtnike in de-

lance. Za narodnostno hujskarijo so se slovenski poslanci vedno brigali, nikdar pa ne za delo. Hujskarija je sploh jedro vse prvaške politike. Govornik je potem označil tiste može, ki agitirajo danes za Ploja, čeprav je Ploj sam izjavil, da pod nobenim pogojem več ne kandidira. Popisal je tudi otročje in nezmožnega Brenčiča, kateremu se pač že danes vse smeji. Naš kandidat je in ostane okrajni načelnik Ornig, ki stoji na programu, da morajo Nemci in Slovenci v skupnem gospodarskem delu boljše bodočnost pridobiti. Kmetje so govorniku nrednika Linhartu živahno odobraval. Vedno in vedno se je začulo klice: Živio naš Ornig! — Kot drugi govornik dobil je besedo gosp. okrajni tajnik Pengou. Omenil je, kako deluje okrajni načelnik že 7 let za naše ljudstvo. Koliko je Ornig storil za ceste, sejme, živinorejo! 84.000 K je Ornig za okraj podpore pridobil in s tem denarjem se je lahko velikansko delo izvršilo. Več kot 16.400 K pa ima okraj še od dežele zahtevati, kër so slov. poslanci vsled svoje obstrukcije v deželni zboru izplačilo te svote preprečili (živahno odobravanje). — Posestnik Repa iz Ptujске gore je govoril o kmetijskih zahtevah in napadel prvake, kër so ti proti učenju drugega jezika, medtem ko slov. poslanci sami svoje otroke v nemško šole pošiljajo. Mi gremo vsi za Orniga v boj (viharno ploskanje). — G. Schosteritsch ml. iz St. Vida povedal je, kako so vrli napredni volilci Brenčiča v St. Vida in na Selah sprejeli. Ornig je imenitne ceste zgradil in s tem tudi vrednost naših posestev povečal. Zato: živio Ornig! — Posestnik g. Purk je v lepih besedah hvalil okrajnega načelnika in njegov veliki vpliv ter pozivljaval volilce, da naj Orniga volijo. — Oskrbnik g. Rudl je dejal, da gre ljudstvu tako, kakor si poslance voli. Govoril je nadalje proti vinskemu davku in se potegoval za izvolitev g. Orniga. — Posestnik g. Žgeč iz Slomov je opozarjal zlasti na Ornigove zasluge za živino in konjerejo. — Posestnik g. Ribič povedal je prav zanimive dogodbe od Brenčičove družine, kako ti Brenčiči z vboгими reveži postopajo. Pri Ornigu je našel še vsak odprta vrata. Nikdar ni Ornig vprašal: ali si Nemec ali Slovenec, kadar je komu dobroto storil. Volimo njega, ki ima srce za reveže (živahno odobravanje). — Nato je dobil besedo g. okrajni načelnik Ornig sam. Pozdravil je v domačih besedah volilce in povedal, da se mu grè vedno zato, da bi kmetje in meščani skupaj delovali in bi se jim enkrat bolje godilo. Doslej se je davke vedno vbogemu ljudstvu nalagalo, naj bi jih enkrat raje veliki kapitalisti plačevali. Govornik omenil je tudi grde napade prvaških nasprotnikov na njegovo osebo in končal ob burnem odobravanju. Vse je vpilo: Živio Ornig! — Predsednik dal je potem na glasovanje, kdo je za Orniga; na stotine rok se je vzdignilo in le en sam človek, neki klerikalni pretepač iz Kicarja, je glasoval proti. — Gospod Schosteritsch iz St. Vida je potem še omenil, da se Brenčič volilec vsiljuje. — Končno besedo je imel še urednik Linhart. Hudo je vzel klerikalne hujskade pod krtačo in pozival volilce, naj brez strahu svojega ljudskega kandidata Orniga volijo. Prvaški poslanci so le narodnjaško hujskarijo uganjali. Vpijejo, da je vera v nevarnosti; ali klerikalci so le na jeziku kristijani, v žepu so judi in pri babah Turki. Danes se mora delati, ne pa kričati. Političnim duhovnikom seveda so dobro godi, kajti že sto let ni noben duhovnik od lakote umrl. Govornik je omenil kmetijsko šolo v St. Jurju, ki nas je koštala pol milijona kron; slov. poslanci, ki so najbolj za to šolo kričali, pošiljajo svoje otroke v nemško šolo. Govornik je omenil vso škodljivost klerikalne stranke, ki nam je prinesla le konzume, posojilnice in davke. 13. junija mora dokazati, da je naše ljudstvo politično zrelo. (Viharno odobravanje). S temi besedami je predsednik to velevažno in veleznanimivo zborovanje zaključil. Od nasprotnikov se ni upal nikdo nastopiti. Volilci pa so bili navdušeni za našega vrliga kandidata Orniga! Vsi na dan volitve za Orniga v boj!

O Brenčičih. Pišejo nam: Velika je rodbina

Naš Ornig na delu.

Medtem ko se dosedajni slovenski poslanci za politiko pehajo in na vse mogoče načine trudijo, da bi ljudstvo še bolj shujskali in napadali, — misli naš okrajni načelnik g. Jožef Ornig vedno le na gospodarsko delo. Kakor znano, Pesnica še vedno ni regulirana. To je v prvi vrsti posledica obstrukcije slovenskih poslancev v štajerskem deželnem zboru. Kajti edino vsled te zločinke obstrukcije se regulacija Pesnice ni nadaljevala. Te dni pa je hudo deževalo in vsled tega je Pesnica zopet izstopila. Povsod, kjer se ni regulirana, preplavila je vse travniške pesniške doline in pokvarila kmetom krmo. Obupanje in žalost vboгих prizadetih kmetov je velikanska. Vse nade so upale po vodi... Slovenski poslanci

Franc Košut bolan.

Znani prejšnji ogrski trgovski minister Franc Košut bil je te dni enkrat pri razkritju spomenika njegovega patnerskega očeta. Med slavnostjo mu je postalo slabo

Franz Kossuth

in so ga morali hitro domu spraviti. Pravijo, da je precej nevarno bolan. Kakor znano, je Košut vodja zagrižene madžarske neodvisne stranke, katero je pa vlada pri zadnjih državnoborskih volitvah popolnoma porazila.

Gumiza za trsje cepiti (Rebenhänder) najboljša sorta, garantirano blago priporoča trgovina Brata Slawitsch v Ptuj.

Brenčičova. Koliko bolj velika je ta rodina, toliko bolj veliki so oni nad nami. Ker povsod se nam vsiljujejo za voditelje in komandante, naj si bode v okrajni ali občinski zastop, v lepih posojilnicah in nazadnje (kar ne moremo zapopasti) za kandidata v državni zbor. S tem so sploh volilci nezadovoljni (je resnično!) ker jim na njihove brame druge kandidate pritiskajo. Dragi čitatelji, mislim da ste že večkrat brali iz ene ali druge občine obnašanje in zaslug teh Brenčičov. Prav lepo je razvil in razložil nek spuheljski volilec, kar mu lahko verujemo, od kandidata božje milosti in usmiljenja božjega potrebnega. Mimo grede obžalujemo očeta Brenčiča, ker se s kandidatu svojo sinčka ne strinja. Pregovor pravi: kaj mačka rodi, miši lovi. Zato pridemo nalahoma do tistega mlinarja Brenčiča, kateri se hudiča ne boji. Ker to je tisti korajžen mož, da si upa, ako gre hudič na vraga, onega dol potegniti. Zato nam je lahko pokazal, da pekel je, in da je on predpoda. Velecenjeni prijatelji in volilci, tukaj nekoliko postojte in zmenoj premišlujte. — Navajen sem, če kaj posebno žalostnega vidim, slišim ali izvem, da rad sam pri sebi premišlujem, od kod to ali ono izvira in kakšne vzroke ta ali ona reč, prigodba ali prikazen ima. To na ljubo Vam, predragi čitatelji, v kratkem razložim. Mlinar Brenčič je prišel do septemberskih izgrediv leta 1908, ker ga je slaba vest zmotila od ljubezni do bližnjega, ker tedaj je javno pokazal, da ne spoštuje zapovedi ljubezni. Takrat je naredil predpoda in strah pred peklom. Kdor je ta prizor videl, lahko razume. Kdor pa ni videl, hočem ob priliki povedati, da me bodete tem ložje razumeli. Mislimo nek-človek je umrl, njegova duša se je napotila po pravi poti proti nebesam. Na poti pa se je zmotila in obrnila se je na krivo pot. Po tej poti pa je prišla do slabih hudih duhov. Tisti pa so jo zgrabili, poštrigali tako, da je bila dosti čista. Potem pa jo zgrabijo drugi in jo peljejo kamor je bila potem, ko je na krivo pot zašla, obsojena. Tej priliki je bil takrat podoben mlinar Brenčič. Ker on je šel od doma po ravni poti ali slaba vest ga je zmotila in šel je na krivo pot, na katero mu ni bilo potrebno iti. Pa se vè, ta visoki, veliki in debeli bahač je mogel pokazati, da je pekel. Toliko o mlinarju Brenčiču, da se nam ne zameri, ker sedaj ob času volitve vsi mlini meljejo, vsi vetri pišejo in vsi jeziki govorijo. Cenjeni volilci, take ljudi od take rodine, ki nam že na tem svetu pekel predstavljajo, bi tedaj volili za poslanca? Oj žalostno, še enkrat žalostno in sploh žalostno, če bo Brenčič poslanec! Spoštovani volilci, zdaj je skrajni čas, da naredimo odločitev: ne volimo takega kandidata, ki bode s strahom gledal učene glave v državni zbornici, ki se mu bode gotovo zmešalo, da ne bo vedel, kam da bi na stran, če ga ne bo kučijaž dr. Korošec peljal. Sedaj je še čas, da presodite: hočemo voliti kandidata, ki bo v zbornici pomagal delati nemir, prepri in sovraštvo? Ne, predragi volilci, nikdar ne! Mi hočemo imeti poslanca, ki bode za gospodarstvo, za delo, mir in ljubezen. To je in bode naš vrli Ornig, kateri bode prišel v zbornico okinčan in odlikan kot zmagovalce. Čast bodi našemu lepemu ptujskemu in ormožskemu okraju! Zato-rej na dan volitve vsi kot en mož za kandidata: Josef Ornig, okrajni načelnik v Ptuj.

Iz okolice Ptuja se nam piše: Popis tistega moža, ki ni glasoval za Orniga: To je Franc Selenko po domače Florjanek iz Kicarja. Ta človek, čeravno v svoji mali starosti je beli, pa je vendar črni do mozga. On je mož slavne delavne in pobožne rodbine. On ni poslušal v svoji mladosti glasa svojih dobrih starišev. Am-

pak on je ves čas svojega mladostnega življenja preživel v pretepu in boju. On je tesar in dela tudi pri drugih narodih, ker se mu kronice Nemcev svetijo. Kot trdi Slovenec delal bi lahko samo pri Brenčiču in plačilo bi zahteval po smrti. Tako pravijo njegovi sodelavci. Posebno se je odlikoval, ko je delal v Dalmaciji, ker je tam tuje delavce pretepal. To je tisti veliki klerikalni mož, tisti tič, ki se po perji pozna, to je tisto zlahtno drevo, ki se po listji in cvetji pozna. Takega po celem okraju znanega pretepača ima kandidat ničla Brenčič za svojega najboljšega zagovornika. Ta velikan je tedaj trden svoji stranki in bo tudi v temi naprej korakal.

Spuhlji. Piše se nam: Odkar Mih. Brenčič kandidira za državnega poslanca, je njegova žena vsa potra in obokana, ker sluti, da bo njen mož, ako ga izvolijo za poslanca, se oziral na Dunaju po lepih gospicah, kakor je delal to kot „pšelar“ v Ljubljani, nje pa ne bo maral več, ker mu bo vsled težkega dela pregrda in ker nosi na glavi le robec, ko bo pa on hodil v fraku in s cilindrom. In to njeno nesrečo bo zakrivil dr. Korošec, ki sili Brenčiča, da kandidira, akoravno sam dobro vé, da ni sposoben za državnega poslanca. Pa kaj je mar Korošču za srečo ali nesrečo obitelji, da le on pridobi nemega kimovca, ki mu ne bo nikjer nasprotoval. In takšno kandidatu podpiraja duhovniki! — Lahko peša vera. Mi Spuhljanec bodemo volili g. Ornig-a, ki je storil že mnogo dobrega za naš okraj. Spuhljanec.

Sv. Urban, obč. Vintarovi. Od te občine se res malokdaj kaj sliši; a sedaj sem pa prisiljen jaz, da malo posežem vmes. Po naključju peljam nekaj teže po občinski cesti skozi Vintarovec proti Strmcu; vkljub še precej močne živine sem običal dvakrat v blatuvslad slabe ceste. Komu more biti mar, da se ceste nadelavlejo? Meni, ki nisem Vaš občan; ali Vam, veleslavni gosp. župan, ki ste ves zamišljen na bodočnost svojega ljubljence svaka Brenčiča, ki pride v parlament kimat? Torej je že treba, da Vas malo natančneje si ogledamo. Vi „veleslavni“ skrbite boljše za blagor in prid Vaše občine, v kateri ste izvoljeni kot župan, da se pod Vašim nadzorstvom res kaj stori. Poglejte malo po sosednih občinah, kako ceste izgledajo; veliko boljše. Vedite! Čeravno imate v odboru svoje privržence zlahtu, ter dvojce delavce, da bode že prišel čas, ki se Vam bo županski stolec prekunicil, kakor se je že majal pred nekaj leti. A vsled obljube k poboljšanje srčne prošnje ter svetlih kronic Vam je pomagalo, da je ta preklicani stolec, ki tako hrepenite po njem zopet obstal. V bodoče ne bo tako. Zapomnite si, Vam zagotavljam, da ob času obč. volitev Vam zmešam štrečno, da bodo volilci pošteno obračunali z Vami. Zategadelj občani Vintarovski, pridite dne 13. junija vsi na volišče ter volimo v obče zasluženega gosp. Orniga v državni zbor, — ne pa Belečovega Brenčiča!

Kandidata Brenčiča vprašamo, zakaj ne hodi sam po shodih? Zakaj jemlje vedno nesrečnega posojilničarja Pušenjaka seboj? Ali je Brenčič res tako neumen, da se ne upa sam nastopiti? Sicer pa mu nekaj povemo: Prvaški posojilničarji a la Pušenjak so že mnogo grehov nad slovenskim ljudstvom zagrešili. Le čitajte današnji članek o glavni posojilnici v Ljubljani. Kdor je pri posojilnicah nastavljen, ta ima prav malo zaupanja pri našem ljudstvu! Tudi bi vprašali, ali plača morda Brenčič Pušenjakove potne troške? Mislimo da ne, kër je Brenčič itak preveč za svoj novi „überciger“ izdal. Morda potuje Pušenjak celo na troške prvaških posojilnic?! To bi bil pač velikanski škandal!

Sv. Barbara v Halozah. Naš župnik Vogrin strašno agitira za spuheljskega Brenčiča, ter ga je dne 5. t. m. raz prižnice priporočal ter sam priznal, da nič ne zna, in da se šele bode šel učiti za državnega poslanca na Dunaj. Pri tem je sam sebe slavil, kaj je vse naredil za Barčane in se izrazil, da je trikrat bolj izobražen, kakor druge stranke kandidati. Pri tem bi bil moral omeniti, koliko polovnjakov vinskega mošta, ki so ga farani dali za poslikanje cerkve, se je prodalo in šlo v njegov nikdar polni žep. Vse druge kandidate je imenoval za „brezverce“, kateri ne kandidirajo na program kmečke zveze,

kakor Ploj in Ornig. Kako sladko se je smejal, ko je priporočal kandidate kmečke zveze, je junak Roškar, Brenčič pa zna dobro in in zapeljavati nežni ženski spol; ko pa je dahnjen od njegovega rešpetlina, potem osramotenega zapusti, kakor njegov kolega renjak, kateri je kar 4 zapeljal v enem Gliha vkup štrih! Lepi „Marijini“ mladi in device; pošteno je Brenčiču odgovoril kmet pri shodu v sv. Ani, da ni zmogel poslanca, ker ne razume ne slovenski ne naš jezik, in neumen bi bil, kateri bi njega. Tukaj so volilci splošno mnenja, da ravno katere duhovniki in kmečka zveza priporodi ti nič za svoje volilce ne storijo. Pri tem volilec oči odpirajo in ne verujejo več pri obljubam klerikalcev in njihovim podrepani.

Klerikalcev črna garda

Zmiraj svoje vrne farba;

Če ne boste z nam volili

Smrti greh boste storili!

Zdaj že drugo vse je greh

Kar ne gre v popovski meh...

Mi volimo Orniga!

Dravsko polje pri Ptuj, zelasti občine nice, Bukovci, Novaves, sv. Marjeta itd. s popolnoma spremenili, odkar smo imeli naše volilno zborovanje. Tamošnji možje so in v težkem delu so se odvadili prazne besed poslušati. Zato jim je tudi že vse eno, kar digujejo nezreli študentki, ki se potegujejo tega ali onega kandidata. Možje na dravsko polju vedo prav dobro, da znajo študent lastnim očetom žepu trgati. Ali ravno tako da čaka dravsko polje velika gospodarska bodočnost. Kdor se danes temu voju upira, škoduje le sam sebi in hujšaku ne bodejo pomagali, kadar bode to škodo poznal. Kaj so klerikalci in liberali doslej za dravsko polje storili? Mislimo, da v tem oziru ne more nikdo ničesar povedati. Zato so tudi volilci v tem sklenili, da bodejo enkrat z drugim kandidatom poskusili. Volili bodejo dne 13. junija okrajnega načelnika Josefa Ornig, katerega zaslug najhujši nasprotniki priznavajo. Ornig misel za to delo in zato ga bodejo volili, katerim je delo več vredno nego beseda ali obljuba. Vsi za Orniga, geslo na dravskem polju. Mimogrede še omenimo, da mora biti tudi dravsko polje g. Orniga za marsikaj hvaležno. In časi bodejo pri bodejo i najhujši današnji nasprotniki v okoli Orniga lazili in prosjačili...

Sejem v Ptuj, ki se je vršil dne 6. junija bil je jako uspešen. Prignalo se je 260 in 660 kosov goveje živine. Dne 7. junija svinjski sejem, na katerega se je prignalo svinj. Trgovina je bila pri navadnih cenah dobra. Prihodnji konjski in živinski sejem dne 20. junija, svinjski sejm pa 14. junija. Ravno ti sejmi so tudi dokaz, da pridno deluje naš Ornig v ljudsko korist. Se velikega gospodarskega pomena in Ornig je vpeljal ter s pridnim delom razširil. Kaj rejci! Delujmo z vsemi močmi, da bode za državnega poslanca izvoljen!

Knez in škof lavantinski je oistro zapoveda moramo le čistega, krščanskega in ne deževanega moža za poslanca voliti. Obe ravno tega ne moremo trditi, kajti tega kršitvo je prav čudno. Saj je znano, da je ta kristjan“ zapeljal dekleta in je moral oče lepe stotake za nezakonske otroke kandidata plačati. Mi volilci vbogali bomo knezoškofa in volili vrlega okrajnega načelnika Orniga, katerega je knezoškof že opejavo pohvalil.

Nezmožen je Brenčič za poslanca, to nes splošno mnenje v ptujsko-ormožkem Saj je vendar njegov lastni oče povedal nezmožen. Zakaj bi ravno mi najbolj znana nega poslanca imeli? Korporal Brenčič grè s svojim „überzigerjem“ drugam mi ga ne maramo, ker hočemo okrajnega čelnika Orniga voliti.

Učil se bode Brenčič, ako bi ga volilci v državni zbor poslali, politike. Ta „pšelarski“ kandidat iz svojega nekem shodu bral. Da bi le pri tem tako ne švindlal, kakor je švindlal pri

(Nadaljevanje na strani 11.)

Dama

ki drži kaj na zdravo negovanje kože, ki hoče zlasti pege odstraniti ter mehko, nežno kožo in beli teint dobiti in obdržati, umiva se edino z „Steckenpferd“ lilijanim mlečnim milom (manka „Steckenpferd“) od Bergmann & Co. Teichs a. E. Kos za 50 h se dobi v vseh apotekah, drožerijah in trgovinah s parfumom itd.

No, pa bodejo volilci že skrbeli, da bode imel dovolj časa za učenje, pa ne v zbornici, temveč doma na peči . . .

Kmetje in delavci III. volilnega okraja na Koroškem!

Čitajte sledeči odgovor na laži in nesramnosti „Mira“ in njegove stranke.

Laž ima kratke noge.

Stranka kandidata Grafenauerja, od političnih duhovnikov in kranjskih advokatov peljana slovensko-klerikalna stranka nabaja se v grozni zadregi. Njen kandidat obljublja, da je pred 4 leti volilcem dostavil nebesa; ali v vsem tem času ni prav nič dosegel; pač pa je pomagal, da je bila koroška dežela v svoji lasti škodovana in da je postal državni zbor za delo nezmožen. Proti kandidatu Grafenauerja, gospod Schumy kaže to stranko na svojih shodih v pravi luči. Njegovi shodi so zmagovalna povzročili čeli volilni okraj in z navdušenjem se povsod njegovo kandidato pozdravlja. Volilci so izpolnili, da prekosi g. Vincenc Schumy Grafenauerja v znanju in zmožnostih visoko in da so mu Schumyjevi gospodarski nazori ter njegov program glede vere in narodnostnega pokoja za koroško edino pravi. **Stranka farovžev** laži, da se tla pod njenimi nogami majo. Kaj zapraviti? Proti zmožnostim in nazorom Schumyja se ne morejo boriti. V tej zadregi opirajo se na „krščansko-socialna“ stranka najgrših sredstev laži, obrekovanja in psovanja. Zlasti „Mir“ opta svoje krščanske nazore z lažmi; iz svojega skrivališča v Ljubljani čez Schumyja cele vozove strupa in

Na „Mirove“ laži z dne 10. maja 1911 (str. 20) se je krepko odgovorilo. Zato se prebravajmo pobožni gospodje, ki to čunjo pišejo, z dne 27. z dne 2. junija zopet nove laži in jih navpično trobiti. Mislijo si pač: Le malo lagati, nekaj bo že obviselo. Mi smo vsled tega prisiljeni, da „krščanskemu“ listu „Miru“ zopet lažniva usta zasavimo.

1. Pripravljeni smo 50 prič navesti, da se g. Schumy kandidato v IV. volilnem okraju odločil. Naj nam „Mir“ za svojo laž, da se je g. Schumy odločil, vsaj 20 prič pove.

2. „Mir“ pravi, da se je baje le zaradi tega v Ljubljano preselil, ker Mohorjeva tiskarna dveh števil na teden tiskati ne more. Zato se ne gre, ali je tiskarna v Ljubljani ali v Celovcu. Merodajno je le stanovanje odgovornega urednika. Zato je odgovorni urednik v Ljubljani, neodgovorni (Smodej) pa v Celovcu? In zakaj pravi urednik tudi odgovornosti ne prevzame? Če ti gospodje pravice bojijo, kjer se oni duhovniki, ki „Mir“ pišejo, pred ječo bojijo!

3. Ako se zopet poskuša velikovski „Lagerhaus“, katerega vodi g. Schumy, v blato potegniti, da bi se na ta način prvaško politično kličilo v Sinčivasi hvalisalo, naj bodi to-le politično: Zadruga v Velikovcu obljublja vsako leto konto dobička in izgube, iz katerega je stanje razvidno natančno razvidno. Zadruga v Sinčivasi pa doslej s takimi računi ni prišla na dan, kjer se javnosti laži „Lagerhaus“ v Velikovcu ima vsako leto čistega dobička in vsled tega ne potrebuje subvencij. Za ustanovitev dobljeno deželno subvencijo pr. 4000 K se je razven 1000 K že naplato. Zadruga v Sinčivasi pa ni od države subvencije pr. 4000 K prav nič prejela; vlada jo je morala zaradi slabejšega gospodarstva že povrniti. Stem je le do-
tamo, da slovensko-klerikalna stranka in njeni

voditelji niso zmožni, voditi gospodarska podjetja. Še manj zmožni so tedaj, da bi zastopali volilce velikega dela koroške dežele!

4. „Mir“ trdi, da kmetijska zimska šola v Velikovcu, katero vodi g. Schumy, slabo napreduje in da sta se zadnje leto le dva učenca oglasila. Res pa je, da po navadi toliko učencev šolo obiskuje, kolikor jih ima prostora; v zadnjem tečaju, ki je trajal do 5. aprila, bilo je 19 kmetijskih sinov. Zgorajšna laž je pač izrodek najskrajnejše želje črnih vodij, da bi se šola uničila, da ne bi preveč izobrazbe v kmetijski stan prihajalo. Kajti kjer je svetloba, tam neha vlada črnuhov!

5. Ako se trdi, da ima Schumy 7000 K plače, je to zopet nerodna laž. Njegova plača z odškodnino za stanovanje vred znaša 3000 K; to plačo sme pač povsod zahtevati; njegovi gotovi izdatki pri potovanju znašajo 2000 K; zadnji se mu morajo seveda povrniti. Za to plačo mora pa Schumy tudi nekaj storiti. On si zasluži svojo plačo. Ali se more to tudi od Grafenauerja reči? Ta je vsako leto 6000 do 7000 K v žep vtaknil, brez da bi za ljudstvo delal. Ali pa zasluži morda mastni debeluh po klostrih svoje visoke dohodke?

6. „Mir“ skuša Grafenauerjevo laž, da znašajo subvencije za zgradbo hlevov 2000 K, komisijški troški pa 12000 K, vtajiti. Da pa je Grafenauer to laž resnično rabil, dokazuje „Mir“ sam v dopisu iz Prevalje, v katerem pravi, da znašajo podpore za zgradbo hlevov 2000 K; komisija pa 12000 K. Tako poroča „Mir“ o Grafenauerju! Mi smo že resnico povedali, da znašajo te subvencije 7000 K, komisija pa nič. Zdaj pravi Grafenauer, da je mislil le na troške komisije za plemenske bike; ali kaj ima ta komisija za zgradbo hlevov opraviti? Ta prilika je ali produkt brezmejne neumnosti ali pa jezuvitične predrznosti.

7. Ako se trdi, da je Grafenauer za svoje volilce že toliko storil, potem prosimo, da nam naj enkrat eno svojih zaslug pove. On naj pove kmetom v sv. Luciji, kako stoji stvar z mostom; kmetom v Globasnici naj kaj o vodovodu pove, v Ebriahu zaradi pota, kmetom v Bistrici zaradi plačilnih zahtev, Selanom zaradi pota in pašnih pravic itd. itd. Tega niso naprednjaki krivi, da se niničesar storilo, temveč g. Grafenauer sam je kriv. On niti pravice nima reči, da je podpora za ujme l. 1908 pridobil. Kajti napredni poslanci koroški, med njimi g. Nagele, so tozadevni predlog že 9. julija 1908 (104. seja) predložili, medtem ko je g. Grafenauer šele 16. julija (109. seja) za njimi pricapljal. G. Nagele je celo potem še eno podpora v znesku 50.000 kron pridobil in je se to podpora na željo naprednjakov tudi za III. volilni okraj porabilo. Dobili so takrat: sv. Danijel 500 K, Bistrica 1800 K, Fellengupf 1400 K, Köttelach 500 K, Leifling 1500 K, Loibach 1500 K, Blato 2200 K, Prevalje 800 K, Schwaberg 1000 K, Doberlavas 3000 K, Galicija 1300 K, Globasnica 1300 K, Škocijan 1200 K, Rikarjavas 2500 K, Žitaravas 20000 K, Bela 2000 K, ostanek pa je prišel na okraj Velikovec.

Kar so torej volilci III. volilnega okraja dosegli, nimajo svojemu poslancu Grafenauerju temveč naprednim poslancem zahvaliti.

Zakaj so se v teh letih tolikokrat volilci iz okrajev Doberlavas in Pliberk na g. Nagele za pomoč obrnili? Ker Grafenauer nič ne doseže!

Na ostale laži in zavijanja „Mira“ in slovenskih klerikalcev odgovorjati se nam ne zdi vredno. Iz teh besed že je razvidno, kaj ima pošten človek od „Mira“ in njegove stranke držati.

Volilci!

Ne pustite se več od stranke politikujočih duhovščine in kranjskih hujskajočih advokatov preslepiti. Oprostite se od klerikalnega jarma! Postanite prosti in pridružite se beli stranki naprednjakov! Komur je zato, da se iz-

vrši gospodarsko delo, kdor noče, da bi se vero tudi zaneprej kot agitacijsko sredstvo izrabljalo in kdor stoji na stališču narodnega mira ter skupnosti, — ta voli dne 13. junija g.

Vincenc Schumy

kmetijski učitelj v Velikovcu.

Okrajni volilni odbori Pliberk, Doberlavas, Železna Kaplja, Borovlje.

Volilni okraj Pliberk-Borovlje

voli:

Vincenc Schumy

kmetijski učitelj

Velikovec.

Vincenc Schumy, to je danes ime, ki gre po vsej deželi, — prijatelji in nasprotniki ga imenujejo, eni z velikim navdušenjem, drugi s tiho jezo in v strupenem sovraštvu. Lahko trdimo, da so vrli zaupniki pravo pogodili, ko so ravno tega moža za kandidata postavili. Kajti čeprav se je „Š-Mir“ za ljubljanske porotnike skril, vendar nimajo njegove falotvske laži glede Schumyja nobenega uspeha. Schumy je ravno znan, njega vse pozna, on je med kmeti doma, on je domačin, on je splošno priljubljen in povsod ga imajo radi. Kot kmetijski potovalni učitelj, kot vodja tako lepo napredujočega „Lagerhaus“ v Velikovcu, kot vodja tamošnje zimske kmetijske šole in kot živinorejski nadzornik si je Schumy stekel toliko zaslug, da ga nobena klerikalna laž v kmetijskih očeh ne more očrniti. Medtem ko je orglar Grafenauer po shodih politično slamo mlatil in v zbornici koroško deželo sramotil, je naš vrli Schumy gospodarsko delal, ljudstvo podučeval in izobraževal in mnogo hvale mu gre zato. Koliko koristnega bi zamogel ta pridni mož šele storiti, ako bi bil državni poslanec! Zato pa je tudi treba, da porabimo vse svoje moči in delujemo za Vincenca Schumyja. On bode vedno gospodarske interese kmetov, obrtnikov in delavcev zastopal.

„Stari kanon“, tako so duhovniki svoj čas imenovali orglarja Grafenauerja in so se mu posmehovali za hrbtnost. Kandidirali so ga vedno le zaradi tega, ker si ne upajo družega gospoda kandidirati. Grafenauer ima namreč le nekaj „kmetkega“ na sebi, vsaj na prvi pogled. Ako bi pa klerikalci v tem zanje ogroženem okraju recimo kakšnega duhovnika ali Podgorce postavili, bi volilci že davno s to črno stranko pomedli. No, tudi ta Grafenauerjeva komedija bode končala. Prve čase so ljudje še mislili, da je Grafenauer vendar le prepričan pravi Korošec, ki ima srce zasvoje sodeželane in ki bode v gospodarsko korist prebivalstva deloval. Ali zdaj pa že vsi vedo, da „stari kanon“ Grafenauer ni družega nego slepo sredstvo v rokah kranjskih hujskačev. Kar komandira ožlindrana gospoda v Ljubljani, to mora ta orglar storiti. Takega poslanca pa naši pametni volilci ne marajo. Zato pa: vsi za Schumyja v boj!

Koroško raztrgati, to je cilj slovenskih pravakov in njih edini namen. Stoletja že živijo na Koroškem Nemci in Slovenci kot dobri sosedi skupaj in nosijo skupno gospodarska svoja bremena. Zaradi tega se tudi Korošci niso dali nikdar nahujskati v tisto nesrečno sovraštvo, ki je le za zvite hujskače v črnih suknjah in dohtarških frakih koristno. Klerikalci vedo čisto dobro, da dokler bode koroška dežela obstala, toliko časa se jim ne bode posrečilo ljudstva podjarmiti. Zato so črnuhi sprejeli v svoj program točko, da se koroško deželo raztrga in odtrgani spodnji del s Kranjsko in Hrvaško združi. Na to deluje i Grafenauer, ki itak ni imel nikdar srca in zvestobe za svojo domovino. Zato je tudi Grafenauer v deželni in državni zbornici vedno le Koroško sramotil in poniževal. Podoben je ptici, ki lastno svoje gnezdo pone-snaži . . . Mi pa pravimo: Koroška mora ostati, kakoršna je in zato proč s protikoroškimi in protiavtarijskimi klerikalci!